

Tijdens de studiodagen is er tijd om te sparren over je ideeën.

Met regelmaat zitten er studiodagen in de planning. Dan werken we aan de pittige opdrachten die we moeten maken voor deze cursus. Onze cursusdirecteur Andrew Fisher Tomlin zorgt elke keer voor extra begeleiding van ervaren ontwerpers naast zijn eigen input. Ann Marie Powell, James Aldridge, Sarah Wilson en Ben Hoyle kijken met iedereen mee en geven tips. Het is prettig om te sparren over je ideeën en om in de les tijd te hebben voor de opdrachten, want combineren met een volle baan blijft voor de meesten lastig.

De opdrachten die we krijgen, vind ik zinvol en goed omschreven. Er is een opbouw in grootte en complexiteit in het maken van diverse beplantingsplannen. We beginnen met een 60 m² grote tuin. Daarna gaan we door met een reeds ontworpen project bij een klassiek oud-Engelse vakwerkvilla met grote tuin. Een complexe opdracht met meerdere eisen voor diverse sferen in verschillende ruimtes. Als ontwerper die eigenlijk altijd het gehele ontwerp maakt, is het lastig om te accepteren dat de borders niet groter gemaakt mogen worden. Hoewel het een feit is, dat je bij het ontwerpen van tuinen altijd moet werken met beperkingen van allerlei soort (budget, grondsoort, specifieke voorkeuren, ruimte voor hond/kind/was), bleef het bij mij tot het einde jeuken omdat ik het niet eens was met het masterplan.

De volgende grote opdracht is het zogenoemde *Planting Handbook*. We moeten een analyse maken van een bestaande beplanting op een wat groter terrein. Veel mensen kozen hier voor openbare parken in Londen of grote particuliere tuinen waar ze bekend mee waren. Zelf besloot ik het toch wat dichterbij huis te houden. Park Hartenstein in Oosterbeek, oorspronkelijk aangelegd door een leerling van Springer in de Engelse landschapsstijl, het leverde mij voldoende stof op. Het doel is: *'to develop visual and analytical design skills, an awareness of planting design, available species and plant associations that are influential and useful and to improve drawing technique and technical skills in the production of planting plans.'*

Analyse beplantingspatroon

Deze opdracht doet een beroep op je plantenken- nis, met name het herkennen van soorten vroeg in het voorjaar, als de meeste planten nog niet vol in bloei staan. Voor veel mensen is dat lastig. Zelfs als van het te analyseren terrein een beplantings-

plan bekend is van de oorspronkelijke situatie, blijken de borders er vaak al binnen een paar jaar heel anders uit te zien. Na het herkennen van de soorten volgt het analyseren van het beplantings- patroon of beplantingssysteem. Hoe is er gewerkt? Wat zijn de structuurdragers, is er op kleur of op seizoen gewerkt? Zijn er speciale soorten gebruikt die passen bij de locatie zoals bestendig tegen vandalisme, beperkt onderhoud en honden?

Na de analyse volgt de stap tot het aandragen van verbeteringen in het ontwerp. Wat zou jij anders doen? Dan merk je dat dat alleen goed lukt met een hele sterke brief, het pakket van eisen en de daaruit volgende 'plantenregels' die je vast- stelt. Die bepalen en verklaren de soortkeuze en opbouw van de beplanting. Omdat van de meeste geanalyseerde terreinen het oorspronkelijke ei- senpakket niet bekend is, mag je dit zelf opstellen. Het opstellen van de criteria voor de beplanting werkt heel doeltreffend. Door de juiste omschrij- ving die volgt uit de combinatie van praktische ei- sen (zoals zon/schaduw, bodemtype en omgeving), met de gewenste eisen van sfeer (bijvoorbeeld vro- lijk, zakelijk, elegant of vandalismebestendig) en functie (zoals massavorming, kleur, transparantie, afscheiding, natuur, schaduwlevering) wordt het makkelijk kiezen uit de overvloed van mogelijke beplanting.

De eisen waaraan de opdracht inhoudelijk moet voldoen zijn duidelijk, maar tegelijkertijd is er veel vrijheid om je plan op geheel eigen wijze vorm te geven. Dat wordt zelfs aangemoedigd, omdat elke ontwerper zijn eigen 'handtekening' moet vinden: een eigen stijl en manier van werken onderscheid je van anderen. Tegelijkertijd wordt er dus wel goed gekeken naar de inhoud en kun je niet weg- komen met een leuk plaatje. Dat betekent in deze klas dat er zowel digitaal als handmatig gewerkt wordt. De 'werkstukken' zien er dan ook heel ver- schillend uit en dat is leuk om te zien.

De opdrachten worden op verschillende onder- delen beoordeeld. Er zijn aparte cijfers voor het masterplan, de keuze van je plantassociaties, de visuele weergave en ondersteunende aantekening- en, de helderheid van het grafisch en geschreven materiaal. De grote projecten tellen voor 40% mee in het eindcijfer en de kleinere (samen) voor 20%. Ook de onderdelen van elk project verschillen, hetgeen betekent dat een presentatie die niet mooi is wel een goede beoordeling kan krijgen op inhoud. En andersom.

LCGD-cursus Planting Design Plannen maken tijdens studiodagen

Connie Ettema is tuinontwerper en hovenier. De eerste helft van 2016 volgt zij de cursus Planting Design aan het London College of Garden Design. Een opleiding over het maken van beplantingsplannen en toegepaste plantkunde. In een reeks van zes artikelen laat zij ons meekijken in de lessen. Haar vijfde artikel gaat over de pittige opdrachten die zij en haar mede-cursisten tijdens studiodagen maken.

Tekst en beeld Connie Ettema

Geen enkele twijfel

Een belangrijke eis is dat derden de ontworpen tuin goed moeten kunnen aanleggen. Dus er mag geen enkele twijfel bestaan over waar welke plant komt, hoeveel er moeten komen en hoe groot ze geleverd moeten worden. Dat betekent dat je in het beplantingsplan lijnen moet trekken vanuit de border naar de zijkant met de aanduiding van de plant. Die aanduiding houdt in: vermelding van de volledige Latijnse naam, potmaat, het aantal, de stamomtrek, wortel of kluit, eventueel meerstammig en hoogte.

De laatste opdracht is een totaalplan voor een grote tuin of een groot park, van minimaal 1 acre oftewel 0,4 hectare. In dit project moeten we de stap zetten van een masterplan naar een gedetailleerd beplantingsplan op schaal 1:50. We moeten aangeven wat er gebeuren moet om dit plan te kunnen aanleggen. Je hoeft bijvoorbeeld niet tot in detail de grondverbetering uit te werken, maar je moet wel weten wat er voor de gekozen beplanting of de grondsoort noodzakelijk is. Ook moet je voorbereid zijn op vragen over andere praktische zaken. Je hoeft geen onderhoudshandboek te schrijven, maar je moet wel kunnen uitleggen wat je doet met de kale plek die vroeg in het seizoen achterblijft als je *Papaver* of *Dicentra* gebruikt. En hoe je garandeert dat de gebruikte heester de vorm blijft houden die je voor ogen hebt in je ontwerp.

De redenatie achter de cijfers is helder en de kritiek goed omschreven zodat het duidelijk is waar de beoordeling op is gebaseerd. Een paar voorbeelden uit beoordelingen van verschillende studenten:

„Excellent development of planting rules especially how seasonal changes will be used to advantage.”

„You’ve not produced much in the way of sketches and elevations which the brief asked for and I am certain this is down to practice. With extra lessons (that are planned) you will be confident to present them for the final project.”

„Good selection of a large historic garden which in many ways has achieved a coherent planting design that many modern schemes could only hope to achieve. You have almost put a contemporary spin on very established designs that work well. You’ve certainly sold it to me and it’s on my list to visit.”

„The combination of Hypericum and Hakonochloa macra ‘Aureola’ in front of the Prunus is great.”

Het inleveren van de projecten levert bij iedereen aardig wat stress op. Velen gaan nachtenlang door op het eind. Bij het schrijven van dit artikel begint de stress voor mij ook op te lopen. Ik heb nog een week voordat ik de laatste grote opdracht in moet leveren en het werk thuis gaat ook aan alle kanten door. Maar met een paar positieve beoordelingen op zak heb ik er wel vertrouwen in. <

Ontwerpers zoals James Aldridge van James Aldridge Landscape and Garden Design begeleiden ons bij het maken van beplantingsplannen en geven tips.

Wie doen er mee aan de cursus?

In de groep zitten vijf Britten. Hiervan woont er een in Londen, de rest heeft net als ik meer reistijd dan anderhalf uur nodig om op Kew te komen elke donderdag. Een van hen is Naomi Ferret-Cohen (38). Zij woont aan de kust in het zuiden. Zij heeft de *Garden*

Design Course van een jaar al gevolgd, die ook door het LCGD wordt gegeven. Ferret-Cohen heeft altijd als manager in de sociale sector gewerkt. Ze ging steeds meer tuinieren en verslond allerlei tuinboeken. Na een cursus van de Royal Horticultural Society (RHS) is ze gaan werken als hovenier. Omdat ze altijd meer aangetrokken was tot het ontwerpen, begon ze na te denken over de universiteit. Totdat de opleiding *Garden Design* van de LCGD langskwam. De cursus *Planting Design* doet ze om nog zekerder te worden in haar ontwerpen. Maar vooral omdat ze gepassioneerd is voor planten en ze daar haar specialisatie van wil maken. Deze cursus voldoet helemaal aan haar verwachting. Door alle gastdocenten leert ze op welke verschillende manieren er gewerkt wordt en hoe verschillend er met klanten, schetsen en presentaties wordt omgegaan.